

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal
Budav. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
Aradi Nyomda Vállalat
Sürgőnycim: Közlöny, Arad
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Égész évre ... .. 600 Lej
Fél évre ... .. 300 Lej
Negyed évre ... .. 150 Lej
Havonta ... .. 50 Lej

Hirdetések díjazás szerint.
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Bucurestiben 50 banival
több.

A király születésnapja.

(Saját tudósítónktól.) Ferdinánd király tegnap ünnepelte 59-ik születésnapját. Arad város köz és magánépületeit ebből az alkalmából román színi zászlokkal lobogózták fel és a görög keleti székesegyházban a hatóságok vezetői nek részvételével ünnepélyes Te Deumot mondtak. A hatóságok vezetői közül megjelentek az istentiszteleten Georgescu János belügyi vezérfelügyelő, Arad város és a megye prefektusa, dr. Robu János főpolgármester, Scarisorea nu és Manu tábornokok, dr. Moldovan Silvius törvényszéki elnök, dr. Angel István polgármester, Bozou Vasul megyei főjegyző, Dilelea Vasul, a központi járás főszolgabírája, az iskolák igazgatói, a társadalmi és jótékony egyesületek, valamint a többi polgári és katonai hatóságok képviselői. Az ünnepélyes istentiszteletet dr. Vartician Traian esperes mondta a nagy papi segédlettel. A székesegyház előtt diszszázad állott fel a katonazenekarral. — Bucuresti jelentés szerint a királyi család Sinaiában ünnepelte meg az uralkodó születésnapját, ahova megérkeztek erre a napra a Szovétán tartózkodott Mária királyné és Ileana hercegnő is.

Kis-entente konferencia.

(Belgrád, augusztus 25.) A kis-antant konferenciáját a jugoszláviai Liubjanában (Laibachban) tartják meg augusztus 27-én és 28-án. Római jelentés szerint az olasz kormány is konferenciára fogja összehívni az utódállamok kormányait néhány, még vitás kérdés elintézésé céljából. A meghívást az érdekelt kormányoknak el is küldötték és azok elfogadták, de a konferencia időpontjában még nem állapodtak meg.

Macdonald a Népszövetségben.

(London, augusztus 25.) A Daily Telegraph diplomáciai tudósítójának jelentése szerint Macdonald miniszterelnök megváltoztatta elhatározását és augusztus 29-én nem vesz részt a Népszövetség tanácsülésén. A miniszterelnök a Népszövetség szeptember másodikára kiűzött ülése előtt nem utazik Genf-be. Lehetséges, hogy Macdonald Párisból kezdve Herriot miniszterelnökkel együtt fogja megtenni az utat.

Magyarország védelmet kér a kisebbségeknek.

Megnyílt az interparlamentáris unió. — A magyar delegátus nagy beszéde a kisebbségi kérdéstről.

(Bern, augusztus 25.) Ma nyitották meg az interparlamentáris Unió új ülészeit, amelynek megnyitó beszédét Motta, a svájci szövetséges köztársaság elnöke mondotta. Az elnök azzal kezdte beszédét, hogy üdvözli azt a döntőbírói gondolatot, amely most diadalt aratott és amely az interparlamentáris uniónak eddig is alaptétele volt. A Népszövetségnek a döntőbírói gondolatokról hozott határozata az Unió munkásságának egyik legszebb eredménye és ezért a munkásságért az Unió tagjai számára az emberiség hálája jár ki. Most már az interparlamentáris Uniónak az a feladata, hogy a nagyhatalmakkal is elfogadtassa a döntőbírói gondolatokat. A közvéleményt kell meggyőzni az eszme helyességéről. A közvélemény felvilágosítása a legfontosabb feladata az Uniónak. Ha pedig a döntőbírói gondolatokat a nagyhatalmak is elfogadják, akkor ismét feleled a bizalom mindenkinben a nemzetközi jog iránt. Ezzel azután a lefegyverzés kérdése is megoldódni fog egy csapásra. Hatvan évvel ezelőtt Genfben aláírták a vöröskeresztes egyezményt és megalakították a vöröskeresztet. Az akkori alapítóknak is a béke és az igazságosság voltak az ideáljai. Beszéde végén hangsúlyozta és kérte, hogy ezek vezessék a mostani tanácskozókot is. A tartalmas, békés szellemű beszédet az Unió tagjai nagy tetszéssel fogadták.

Az interparlamentáris unió mai ülésén, amelyen mintegy 250 delegátus vett részt, a nemzeti kisebbségek ügye került tárgyalás alá. Lukács György magyar delegátus fejtette ki nagy beszédben a magyar álláspontot. — Hangoztatta, hogy a békeszerződéseknek a kisebbségek védelmére vonatkozó rendelkezései csak papíron vannak meg, mert az utódállamok ma is másodrangú polgároknak tekintik a kisebbségeket. Az a legfőbb baj, hogy nincs oly intézmény, amely a sérelmek orvoslására megfelelő eszközökkel rendelkezne. Az elmúlt öt év panaszai nyomán megállapítható, hogy a nemzetek szövetségéhez a

panaszok nem jutnak el. Ugy tűnik fel, mintha a nemzetek szövetségének tanácsa a kisebbségek védelmére helyett az elnyomó hatalmak pártfogója lenne. Magyarország annyi szenvedésen ment keresztül, hogy joggal követelheti, hogy egykori polgárai részesüljenek a nemzetközi szerződésben lefektetett védelemben. Magyarország mindig fel fogja emelni szavát a kisebbségek érdekében. Ezután Magyarország helyzetét tárta fel.

Rámutatott arra, hogy Magyarországot, bár mindent megtett a háború elkerülésének érdekében, mégis a legsúlyosabb békeszerződéssel zuzták össze. Magyarország ezeréves testvéreinek tekintette a kisebbségeket, akiknek 1868-ban teljes jogegyenlőséget biztosított. Ha már legyöngítették az ország életetét, miért csüggesztik még jobban el a kisebbségek elnyomásával. Az igazság nevében kéri és követeli, hogy érvényesítsék az elnyomott kisebbségek jogait. Kéri a konferenciát, hogy szüntelenül figyelmeztesse a Népszövetséget kötelességére a kisebbségek védelmére.

A francia kamara bizalmat szavazott Herriotnak.

Nagy többséggel elfogadta a londoni egyezményt.

(Páris, augusztus 25.) A francia kamara éjszakai ülésén fogadták el a londoni megegyezéseket és hajnali öt óra volt már, amikor nagy többséggel bizalmat szavaztak Herriot kormányának. Herriot miniszterelnök nagy beszédben válaszolt a szavazást megelőzőleg, hogy a közeledés Németország és az antant között elengedhetetlen. A gazdasági háborút mindenképpen el kell kerülni. Németországban szét kell zúzni a militarizmust és ebben a német demokratáknak is közre kell működniük, akik ellenkező esetben súlyos felelősséget vállalnának magukra. A békének gazdasági, kereskedelmi és pénzügyi békének kell lenni. Franciaország, ha kellene ugyanannyi erélyt tanúsítania, mint a világháborúban, de most nyugalomra és békére van szükség. Kéri a parlamentet, hogy fogadja el a londoni megállapodásokat, amelyek kézzelfogható eredményeket hoztak.

A miniszterelnök beszéde után a kamara névszerinti szavazással fogadta el Leon Blum, a szociálistá pártvezér indítványát, amely üdvözli a kormányt a választott bíróság elvének megvalósításáért, amellyel lehetővé tette a jóvátételi kérdés gyakorlati és békés megoldását. A megszavazott indítvány szerint a kamara megbizik a kormányban, ha folytatja az igazságosság és a béke művének kiépítését, amely hivatott Franciaország

biztonságát és Európa újjáépítését biztosítani. A bizalmi indítvány mellett szavazott háromszázhatvan képviselő, ellene pedig: 99 demokrata köztársasági, 30 demokrata, 26 kommunista, 20 párt nélküli és 14 konzervatív. Eszerint a kormány óriási többséggel szerezte meg a kamara bizalmát. Franciaország vezetői éppen a kamara kedvező állásfoglalása következtében biznak abban, hogy a Dawes-tervet akadály nélkül hajják végre és megkezdődnek ezzel kapcsolatosan a német jóvátételi fizetések. Erre támaszkodva az ország pénzügyi vezetői érdeklődtek Amerikában egy 150 millió dolláros kölcsön gyors folyósításáról. Ilyen nagyságú kölcsönről, különben Clementel, Franciaország pénzügyi delegátusa már a londoni konferencia idején is tárgyalt Londonban angol bankárokkal.

— A harmadik kerületi rendőrség áthelyezése. Az aradi harmadik kerületi rendőrséget előreláthatólag rövid időn belül a Strada N. Pompiliu (Kasza-uccából) a Str. Dorobantilor (Urbán Iván-uccai) Román Kulturházba helyezik. A kasza-uccai volt kisdudóvó helyiségre szüksége van a városnak és ezért az ott elhelyezett rendőrséget más helyiségbe kell helyezni. A legalkalmasabbnak találták a Kulturházat és annak átadása tárgyában a város vezetősége tárgyalásokat folytat a görög keleti egyház plébániai hivatalával.

Ismét „pénz“ lett a magyar korona.

A megváltozott magyar közgazdasági élet. — Mindent lehet kapni korondért. — Mit eredményezett a stabilizáció.

Budapestről jelentik: A gazdasági krízis, amely júniusban kezdődött, egyre nagyobb területeket önt el. Ilyen pangásra, mint ami most az iparban és a kereskedelemben mutatkozik, még alig volt példa. Fokozza még a krízist, hogy a korona stabilizációja maga után vonja a pénzhilányt, mert a kormány beszüntette a bankóprés működését. Az értékpapír-spekuláció ugyszólván teljesen elvérzett. Ezt követte a valutaszpekuláció nagy vesztesége. Miután a Nemzeti Bank valutaosztálya a valutaigényeket száz százalékos kielégítette, egyszerre megindult az egész vonalon a valuták erős kínálata. Így a dollár ugyszólván hetek alatt esett vissza százszázalékos koronáról a mai 76 és félszeres kurzusáig, vagyis a valutaszpekulációk valutában elhelyezett vagyonaikból közel 23 százalékot veszítettek. A legjobban talán úgy lehet kifejezni a mai pesti közgazdasági helyzetet, hogy magyar korondért már ismét minden kapható, mert a magyar korona megint jó vásárló eszköz. Már nem derül ki az eszeveszesen a milliárdok, a nagy árak kezdenek lemorzsolódnak. Házak, amelyekért 2-3 milliárdot is kértek készpénzvásárlás esetén, ma már másfélmillióért is alig értékesíthetők és a milliárdos villákat is meg lehet kapni 3-400 millióért, vevő azonban nem igen akad. Jellemző a közgazdasági helyzetre, hogy igen sok villa és ház megkezdett építése abba maradt.

A korona stabilizációja a kereskedelemben is érezhető. Miután a kereskedelemben tökéletes szükség, megkezdődött a kényeszereladás, a kereskedők, akik még 90.000 koronás dollárért vásárolták árut, ma kénytelenek a 76.000 koronás áron eladni: ma már ugyszólván minden textil és divatüzletben husz százalékkal lehet olcsóbban vásárolni, mint júniusban. Egyedül az élelmiszerpiac az, amely nem akar olcsóbbodni. Eltekintve a gyümölcs és zöldségféléktől, itt még mindig makacsul tartottak az árak.

Érdekes tünet, hogy ma mindenki pénzt kérsz Budapest. A köztisztviselők a Pénzügyminisztériumtól kapnak öt és tízmillió kölcsönöket, amelyet az államkincstár von le fizetésükből részletekben, a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak ellenben nem tudnak kölcsönhöz jutni, mert egyelőre a tisztviselőváltókat még törpebankok sem számítolják le. De a kereskedők és iparosok is rohannak a pénz után, értékpapírra ma már nem lehet kölcsönt kapni, mert a bankok nem tartják már jó üzletnek a köztisztviselőket. A kereskedők átlag-

ban 20-30-40 százalékos kamatra kapnak pénzt, amelyre le kell még kötniök áruárúkat is. Másik érdekes jelenség, hogy ma már mindenki külföldön akar ma-

gának valutakölcsönt biztosítani. A budapesti tőzsdén kereset nélkül maradt ügynökök most mind azon fáradoznak, hogy ilyen valutakölcsönrel operáljanak. Az idők változnak. Ma a magyar korona éppen olyan becses, akár a dollár. A pénzt ma már kezdik megbeszélni.

Betörőket fogott az aradi rendőrség.

Aki a fogházból való kiszabadulása után nyomban új bűnöket követett el.

(Saját tudósítónktól.) Sikeres nyomozást folytatott napokon át az aradi államrendőrség, amelynek eredményeként ma két veszedelmes betörőt és egy orgazdát sikerült letartóztatni. A betörőkről kiderült, hogy alig néhány nappal ezelőtt szabadultak ki az aradi ügyészség fogházából és ezt a rövid időt is több bűncselekmény elkövetésére használták fel. Augusztus 17-ről 18-ára virradó éjszaka betörték özvegy György Jánosné aradi lakos padlására és onnan mintegy 15.000 lej értékű fehérneműt vittek el. A betörést csak reggel vették észre és azonnal értesítették a rendőrséget. A helyszíni szemle megtartása alkalmával egy papírlapot talált a nyomozó rendőrtisztviselő, amelyről a név le volt tépve, amely azt bizonyította, hogy az irás tulajdonosa az elmúlt hét elején került ki az aradi ügyészség fogházából, ahol 9 hónapot töltött. A név nélküli elbocsájtó levél alapján folytatta a nyomozást Dulamita György komiszár és Zelecutan János detektív. Sikerült megtudniok, hogy az elbocsájtó iráson jelzett napon egy Gosztolár József nevű többször büntetett betörő szabadult ki, akit a tolvajok és betörők egymás között „Wekerle“-nek hívnak.

A két rendőrségi hivatalnok polgári ruhába öltözve indult el „Wekerle“ kutatására. Végigjárták a Ráczfartály összes lebujaított és megtudták, hogy a keresett gonosztevő tényleg Aradon tartózkodik, de a pontos lakását nem lehetett megállapítani. A rendőrségi nyomozásnak egyik legjobban bevált kiinduló pontja a pénteki ócskapiac. A tolvajok és betörők ezen a piacon adnak tul orgazdáik segítségével a lopott holmikon. A két rendőrtiszt kiment a pénteki piacra és ott figyelni kezdte az árusítókat. Észrevették, hogy egy már a rendőrség által régen szemmel tartott idősebb asszony finomabb fehérneműket árusít. Az asszonyt kérdőre vonták, aki először gorombán válaszolt, majd amikor megtudta hogy rendőrtisztekkel van dolga, zavarba jött és ellentmondó válaszokat adott a feladott kérdésekre. Lakására kísérték és ott találtak két embert; az egyik „Wekerle“ volt. Ezek, mikor meglátták a rendőrtisztet, menekülni akartak, azonban sikerült őket kellő időben ártalmatlanná tenni. Kiderült, hogy Gosztolár-Wekerle József Turceanu János nevű társával várta az öregasszonyt, akit Resch Juliának hívnak, hogy a lopott holmik eladásából begyűlt pénzzel elszámoljon. Ugy az orgazdát, mint a két betörőt a rendőrségre kísérték, akik a keresztkérdések

súlya alatt bevallották. Hogy a György Jánosnéval elkövetett betörésnek ők a tettesei és rajtuk kívül még egy Popa Tódor nevű rosvott multu ember is részt vett a padlás kifosztásában. Beismerték még, hogy a betörésen kívül számos kisebb lopást és zsebtetszést követtek el. Turceanu Jánost, Gosztolár-Wekerle Józsefet és az orgazda Resch Juliát ma az ügyészségre kísérték, Popa Tódor kézrekerítésére pedig megindult a nyomozás.

Gyermekek kálváriája

Kutyakorbáccsal félholtá verte egy házaspár a gyermekét. — Börtönre ítélt szadista szülők.

Berlinből jelentik: A berlini büntetőbírósa előtt egy házaspár állott azzal vádolva, hogy gyermekeit a legembertelenebb módon kínozták. Goers kereskedőnek már a második felesége van. Első házasságából két gyermek maradt, a tizenégyéves Arno és a tizenhárom éves Emma. 1921-ben Goers vidéken egy kis birtokot vásárolt és azóta első házasságából származó gyermekeit a szó szoros értelmében rabszolgamódra dolgoztatta. A legszigorúbb tében is kabát nélkül kellett dolgozniok a kertben reggeltől estig, atyjuk pedig szörmebundában figyelte őket az ablakból. Ha nem tetszett neki a gyermekek munkája, nádpálcával vagy kutyakorbáccsal jött ki és irtózatossan megverte őket.

Ha a mostohaanya a kutyakorbáccsal megjelent, a gyermekek kötelessége volt szó nélkül rá feküdni egy székre és erre megkezdődött a korbácsolás. Emmát oda is kötötték a székhez és az atyja asszisztált a mostohának. — Végül a községi árvaszék vetett véget a gyermekek kálváriájának.

A bíróság és a közönség mélyen megrendülve hallgatta a fiú előadását, a leányka csak érthetetlen szavakat tudott dadogni, az arca fel van puffadva és az egyik szemén hatalmas daganat látszik. Az orvosszakértők megerősítették a két gyermek előadását és csodálatos véletlennel tartják, hogy kibírták a kínzásokat. A bíróság a kegyetlen anyát hat, az apát pedig három havi börtönre ítélte. A házaspárt a rendőrségnek kellett megvédeni a közönség dühe előtt, amikor a fogházba szállították őket.

Nőegyleti estély Lippán

A radna-lippai róm. kath. nőegylet e hó 23-án, szombaton este rendezte évenként szokásos estélyét, mely a lippai Central-kávéház és vendéglő összes termeiben a legteljesebb siker jegyében folyt le. Az estélyt nagyszerűen összeállított műsor vezette be, melynek első száma Szent Cecilia élőképe volt, melyet Avramescu Aurél, Károly Ferenc hegedű- és Timkó Margit zongorakiséréte mellett Tamsa Limpi, Tauber Irénke, Bartha Ibolyka, Bauzevein Mariska, Janzon Rózsai, Nyul Ilonka, Messner Józsa és Müller Szerénke alakították. Az énekszámot Müller Szerénke nyújtotta kiváló precizitással. Ezt követte a Lippai Dalkör éneklése, mely után Rózsai királynő halála című balletjét Veszely Irén lejtette el. Nagyon bájos volt és műkedvelőtehetséget meghaladó tudást és technikát árult el. A Lippai Dalör német dalai után az estély egyik legszebb száma következett, a bolygó fény tánc, melyet tizenhárom leány lejtett el misztikus homályban, fejükön bolygóra emlékeztető villanyfényvel. Gavrilovics Olga, Révész Anca, Weisz Anca, Schvartz Alice, Müller Mancika, Soós Piri, Somesan Juliska, Pauc Mancika, Huszár Lili, Mihelyi Duci, Köböl Rózsai és West Annus remeket nyújtottak, meg is ujráták őket. Ezután szintén egy táncszám következett. Cigánytanyát mutató élőképek előtt Frischolz Gizike mint cigánylány táncolt sok hatással és sikerrel; ezt egy remekül megkonstruált ballet követte, melyben Pierettet Zimányi Zelma, Pierrot-t Komlódi Gizike lejtette el a nyolc virággal, Schönbauer Mici-vel, Scherer Mancival, Liptai Jankucival, Schneider Annussal, Kern Vilmával, Szép Rózsival, Kraszl Ilussal és Bába Ilussal. — A két Avramescu fivér a „Tarantellá“-t játszotta hegedű Timkó Margit zongorakiséréte mellett. A triót a közönség élénk tapsal honorálta. Ezután görög élőképek következtek, amelynek plasztikus alakításában tizenhatan vettek részt. Különösen feltűntek Korhii jelmezeikkel Mató govszky Mici, Liptai Duci, Csillag Mária és Mindl József. A műsor utolsó száma Pintyőke operett előadása volt, amelyben Fogarassy Irénke, Kajdy László és Battyán Kálmán arattak sikert. A többi szereplők is felülemelkedtek a műkedvelők játékaiban. A zongorakiséretet Vingeron Bartha látta el, hegedű maga a zeneszerző Révai Emil vezetése alatt Birnatek Ede, Vingeron József és Weisz József kísérték az operettet. A jól sikerült műsoros estélyt reggelig tartó tánc követte. — A rendezésben elsősorban Baróti Ferencné tevékenykedett, akinek érdeme, hogy a szombati estély a várakozáson felül sikerült.

Az öngyilkos becsülete

Akit a felesége kerget a halálba. — Miért kellett meghalni Radocza Jánosnak?

Budapestről jelentik: Radocza János volt országgyűlési képviselő fia, ifj. Radocza János tőzsdebi zományos — mint már megirtuk — föbelötte magát és meghalt. Budapesti tudósítónk most az alábbi érdekes részleteket közli a nagy feltűnést keltő öngyilkosságról, s annak igazi okáról: Az életunt tőzsdebizományos már évek óta rossz viszonyban élt feleségével, aki a Gerbeaud-cukrászda tulajdonosának a leánya, mert az asszony feltűnően udvaroltatott magának Prónay Pál volt alezreddessel és Eckhardt Tibor nemzeti-gyűlési képviselővel. Emiatt állandóan súlyos viták voltak közöttük és Radocza, aki rendkívül szerette feleségét, néhány héttel ezelőtt felvágta ereit, azonban akkor sikerült megmenteni.

Felgyógyulása után Radocza provokáltatta felesége udvarlóját, azonban az ügy becsületbíró elé került, amely idáig még nem hozta meg döntését. Még néhány nappal ezelőtt is tárgyaltak a megbizottak a párbajról, melyre azonban nem került sor, mert Radocza közben önként megvált az élettől.

Amikor agyonlőtte magát, csak felesége volt bent a szobában, a ki a fegyver dörrenése után kiszaladt az előszobába és izgatottan így szólt a vele szembe jövő szobalányhoz:

— 'Az uram megint bolondokat csinál, szaladok az ügyvédhez — és ezzel el is sietett.

„Legyőzve, de nem megtörve!”

Tosev generális, volt bolgár vezérkar főnök emlékiratai. — Még mindig háborúról álmodik Bulgária.

(A Kozlony belgrádi tudósítójától.) A „Politika” című lap közlése szerint Tosev bolgár generális, volt vezérkar főnök könyvet írt „Legyőzve, de nem megtörve!” címen. Tosev generális emlékirataiban a bolgár hadsereg összeomlásával foglalkozik. A lap szerint a könyv tendenciája az, hogy a háború elveszett ugyan, azonban Bulgária terveinek megvalósításáról nem mondott le. A legközelebbi háborúnak Bulgária számára meg kell hoznia Macedoniát. Ez az eszme futi az egész bolgár hadsereget és főleg a tisztikart, amelyet a száműzött Ferdinánd király teremtett. — Még Stambulinszki, a paraszt-diktátor is szerette ezt a hadsereget, amelyet meggyilkolta. Egész természetes, ha a Zankov-kormány különös előnyökben részesíti ezt a hadsereget, amely egyébként tényleg nagyon jó. A szerb lap szerint a békeszerződés értelmében Bulgá-

ria csak 23.000 főnyi hadsereget tarthat, a valóságban azonban 45—50.000 ember van fegyverben. Tosev generális még ma is igen befolyásos ember Bulgáriában, az

a tény tehát, hogy ő ily nyíltan ír a legközelebbi háborúról, azt mutatja, hogy a bolgár államférfiak tényleg nem adták fel aspirációikat.

Bethlen és Macdonald találkozója Genfben. Magyarország miniszterelnöke érintkezést keres a nemzetközi politikusokkal.

(Budapest, augusztus 25.) A Páradon üdülő gróf Bethlen István miniszterelnököt felkereste egy hírlapíró, akinek a miniszterelnök hosszasan nyilatkozott a fontos és aktuális kérdésekről. A miniszterelnök hangoztatta, hogy Ripka Ferenc, a főváros új kormánybiztosa rokonszenves mind azok előtt, akik a középut politikáját követik. Az új kormánybiztos elsősorban arra törekszik, hogy a fővárosi választásokra a polgári front egységét helyreállítsa és a polgárság között még fennálló ellentéteket kiküszöbölje. Ripka neve garancia arra, hogy a reá váró feladatokat megvalósítsa. — Első és legfontosabb teendője lesz, hogy a főváros pénzügyeit megjavítsa. Az állami szanálás munkája nagyjában és egészében programszerűen halad előre.

— Szeptemberben kimegyek

Genfben — mondotta Bethlen — de csak tisztán azért, hogy érintkezem a nemzetközi főpolitikusokkal, különösen Macdonald angol miniszterelnökkel. Hivatalosan gróf Apponyi Albert fogja Magyarországot képviselni a népszövetségi tanácskozásokon. Én inkább a személyes érintkezések felvétele kedvéért megyek Genfben. Legutóbb a nyugati országokban új kormányok kerültek hatalomra, amelyekkel szükséges az érintkezést felvenni. A londoni konferenciáról való véleményemet abban foglalhatom össze, hogy annak egész atmoszférája mutatja, hogy szűnőfélben van a gyűlölködés, ami a gazdasági életre és a békés fejlődésre nagy hatással lesz. A német gazdasági összeomlás elhárítása pedig nemcsak Európára, hanem az egész világra nézve fontos.

Felismerték Erzberger egyik gyilkosát. Gömbös Gyula egyik bajor vendége a merénylő. — Izgalmas szembesítés a budapesti rendőrfőkapitányságon.

Budapestről jelentik: Részletesen beszámoltunk arról, hogy a budapesti rendőrség a legnagyobb eréllyel nyomoz Erzberger volt német miniszter Budapest környékén levő gyilkosai után. Konkrét feljelentésből kifolyólag letartóztattak egy Förster nevű német bírodalmi alattvalót, aki Gömbös Gyula képviselő birtokán tartózkodott és akiért Gömbös garanciát vállalt, hogy nem azonos az annyira keresett Tyllsenel. Erzberger egyik gyilkosával. A rendőrség Förstert letartóztatta, majd táviratozott Berlinbe német detektivekért. Ezek ma megérkeztek Budapestre és a legnagyobb határozottsággal felismerték az állítólagos Försterben Schulze Henrik harmincegy éves saalfeldeni kereskedőt, Erzberger egyik gyilkosát, Förster-Schulze még mindig tagadja, hogy azonos lenne a keresett gyilkossal, de a rendőrség egyelőre letartóztatásba helyezte és átadta a budapesti ügyészségnek.

Förster mindvégig tagadja bűnösségét és tanukra hivatkozik, a kik őt gyermekkorra óta ismerik, hogy tényleg Försternek hívják. Állítása szerint nem is kereskedő, hanem okleveles gazdatiszt, sokat utazott külföldön és a háború kitörése a német gyarmatokon érte. Itt harcolt az angolok ellen, majd angol fogságba került, később Törökországba ment, ahol foglalkozást kapott, innen is tovább ment: bebarangolta egész Európát, járt Skandináviában, Svájcban és három év óta Magyarországon tartózkodik. Sokáig nem volt állása, míg most Nagytétényben kapott alkalmazást. A nyomozó-

zólevél szerint a keresett Schulze fülén sebhely van és ugyanilyen sebhely van Förster fülén is. Erre vonatkozólag azt állítja, hogy egy roham alkalmával kapta és ilyen sebhelye lehet még több ezer embernek, aki végigszenvedte a háborút. A német detektivekkel való szembesítés igen izgalmas volt, a detektivek tagadása ellenére is felismerik Försterben Schulzét és hajlandók egész sereg tanut elhozni Németországból, akik igazolják, hogy Förster tényleg a keresett gyilkos Schulze. A budapesti ügyészségnek az a véleménye, hogy amennyiben kétségtelenül beigazolódik, hogy a gyilkos Schulzét fogták el, úgy a szabályszerű kiadási eljárás során rövidesen kiadják Németországnak.

Öngyilkosság — határidőre

Megölte magát egy bécsi szeszgyáros.

Bécsből jelentik: Tegnap délelőtt egy bécsi kávéházban szíven lötte magát és kórházba szállítása után meghalt Bauer Vilmos, ismert bécsi szeszgyáros, aki határidőre bement az öngyilkosságát. A rendőrség, a kávéház személyzete, barátai, mindenki tudott róla, hogy mikor és hol hajtja végre öngyilkos tervét és sajátságos módon még sem tudták megakadályozni. A fiatal Bauer, akit barátja nagy adósságokba kergetett, már hosszabb idő foglalkozott öngyilkossági gondolattal, sőt barátaival közölte is, hogy vasárnap délelőtt fél tizenkettőkor az

Irenenhof kávéházban fog magával végezni. A kávéház személyzete ezt jelentette is a rendőrségen, azonban detektivet még sem küldtek ki az öngyilkosság megakadályozására. Tizenkettő előtt megjelent a kávéházban Bauer egyik barátja, de már akkor Bauert halálosan megsebesülve találta.

Új tanév előtt

Mit kell tudni a szülőknek. — Milyen iskolába járhatnak a tanköteles gyermekek.

Az új iskolaév megnyitása előtt nem kis gondot okoz a szülőknek gyermekeik iskoláztatása. A megélhetés alig leküzdhető gondjai mellett a népkisebbségi szülőket az a nagy kérdés is sújtja: milyen iskolába járassa gyermekeit. Az ország alaptörvényeibe ütköző tengeri rendeletek és azok tendenciózus alkalmazása a népkisebbség törvényesen biztosított jogait valósággal elkobozza. A Magyar Párt helyi vezetősége ezért szükségesnek tartja már most a kisebbségi szülőket arra figyelmeztetni, hogy országunk alaptörvényei megvédik gyermekeink iskoláztatását is. A szülők ezen alaptörvények szerint azon iskolákba járathatják gyermekeiket, a milyen anyanyelvűnek vallják magukat. A román alkotmánytörvény 24. §-a szerint ugyanis „az oktatás szabad, amennyiben nem ütközik a közrendbe és a jó erkölcsökbe. Az elemi oktatás kötelező. Ez az oktatás az állam iskoláiban ingyenesen történik”.

Az oktatás szabadsága mellett a saját anyanyelvén való tanítást Romániának a főhatalmakkal Párisban kötött szerződés 10. §-a a következő szankcióval teszi kötelezővé: „Olyan városokban és kerületekben, ahol nem román nyelvű román állampolgárok jelentékenyen laknak, a román kormány gondoskodni köteles, hogy ily román állampolgárok gyermekeit az elemi iskolában saját nyelvükön tanítsák.” A párisi egyezmény ezen szakasza még azt is előírja, hogy „a faji, vallási, vagy nyelvi kisebbségekhez tartozó román állampolgároknak joguk van saját költségükön jótékonyági, vallási, vagy szociális intézményeket, iskolákat és más nevelő intézeteket létesíteni, igazgatni és azokra felügyelni; azzal a joggal, hogy azokban saját nyelvüket szabadon használhatják és vallásukat szabadon gyakorolhatják.” Romániában az emberi és népkisebbségi jogok tudvalevőleg a törvény általa alatt állanak. Az alaptörvényeket rendeletekkel megmásítani nem lehet; különben beletűközik az alkotmánytörvénybe, melynek 5. §-a szerint a „román faji nyelvi és vallási különbségre való tekintet nélkül élvezik a lelkiismereti és tanszabadságot...”

A szülők így a törvényre való

hivatkozással bátran követelhetik gyermekeik anyanyelvükön való oktatását, s illetve ilyen iskolákba

való beiratását. Aki nem teljesíti, vagy megtagadja a szülők jogos kérelmét, — a törvény ellen vét.

SPORT

Új rekordok két országos allélikai versenyen

A Kinizsi versenye.

Vasárnap a Kinizsi országos atletikai versenyt rendezett, mely különösen jó ifjúsági eredmények kel végződött. Részletes eredmények:

Ifjúsági számok: 100 m. Hübner (RMTE) 12 mp. 2. Leonhardt (KAC). 3. Valceanu (Kinizsi) 200 m. 1. Kocsonyai (Kinizsi) 25.2 mp. 2. Hübner (RMTE). 3. Valceanu (Kinizsi) 400 m. 1. Kocsonyai (Kinizsi) 58 mp. 2. Mucsalov II. (TAC) 3. Tilger (Kinizsi) 1500 m. 1. Egger (Kinizsi) 4 p. 38.8 mp. **ifj. rek.** 2. Komcsék (ATE). 3. Gál tói (TAC) 4x100 m. staféta. 1. Kinizsi (Szabó, Kocsonyai, Coste, Valceanu) 48 mp. **ifj. rek.** 2. TAC B. Kinizsi B. csapata 4x100 m. staféta. 1. Kinizsi (Scholz, Steiner, Rtingler, Egger) 12 p. 24.7 mp. **ifj. rek.** 2. TAC 3 Kinizsi B. csapata. Magasugrás. 1. Vagsulholder (Kinizsi) 159 cm. 2. Mucsalov I. (TAC) 155 cm. 3. Mucsalov II. (TAC) 151 cm. Távugrás 1. Hübner (RMTE) 591 **ifj. rek.** 2. Mucsalov II. (TAC) 582 cm. 3. Valceanu (Kinizsi) 581 cm. Diszkoszvetés: 1. Bading (Kinizsi) 36.38 cm. 2. Steiner (Kinizsi) 29.72 m. 3. Coste (Kinizsi) 27.61 cm. Gerelyvetés: 1. Weber (Kinizsi) 39.74 m. 2. Himmel (Kinizsi) 36.22. 3. ATE (Kinizsi) 35.52 m. Súlydobás 1. Coste (Kinizsi) 10.57 m. 2. Weinberger (Kinizsi) 10.23 m. 3. Buding (Kinizsi) 10.02 m.

Juniód szám. 800 m. 1. Wild III. (CAMP) 2. Rátek (CAMP) 3. Hegediüs (ATE). Az elsőnek 2 p. 15.6 mp. idő alatt befutó Lattert (TAC) diszkvalifikáltak.

Senior számok. 100 m. 1. Stefan (AAC) 12 mp. 2. Varsányi (TAC) 3. Glück (ATE) 200 m. 1. Kozovics (TAC) 25 mp. 2. Beragenthal (TAC) 3. Varsányi (TAC) 400 m. 1. Kozovics (TAC) 55.2 mp. 2. Latter (TAC) 3. Gebauer (ATE) 1500 m. 1. Pálffy (AAC) 4 p. 33 mp. 2. Wild III. (CAMP) 5000 m. 1. Márton (CAMP) 17 p. 11.2 mp. 2. Wild (CAMP) 3. Rátek (CAMP) Távugrás (helyből) 1. Fischer (TAC) 280 cm. 2. Glück (ATE) 280 cm. 3. Russu (Unirea) 272 cm. Magasugrás. 1. Russu (Unirea) 175 cm. 2. Glück. (ATE) 167 cm. 3. Stefan (AAC) 160 cm. Gerelyvetés. 1. dr. Corcan (Unirea) 43.76 m. 2. Litval (Kinizsi) 40.30 m. 3. Latter (TAC) 34.19 m. Diszkoszvetés: 1. Popp (Celta) 38.90 m. 2. Spolarich (CAMP) 36.60 m. 3. Litval (Kinizsi) 35.11 m. Olimpiai staféta. 1. TAC csapata 3 p. 48 mp. 2. ATE

Football eredmények:

Timisoara: TAC—Kinizsi I:I (0:0) A vezető goalt a TAC szerzi Tárnok által, melyet Zemler védhetetlenül egyenlített. A Kinizsi teljesen felforgatott csapatösszeállítással szerepelt és így gyenge eredménye érhető.

Arad Halkoah—Viktoria 3:1 (1:0). Másodosztályu bajnoki. **Targu-Mures-Brasov 2:0 (1:0)** Brasovban lejátszott mérkőzés mindvégig fair volt. Goallövők Csatt a 7 percben, melyet a második félidő végén Kertész II. kettőre szaporít. **Ciuj. CFR-MuresKAC 0:0.** A mérkőzés botrányba fullt, mivel a CFR a második félidő 30 percében a közönség tüntetése mellett levonult. A mérkőzésen inkább a KAC volt fölényben. **Oradea-Mare: Viktoria-NAC 2:1 (0:1)** A vezetést a NAC szerzi meg Palkó révén, melyet szünet után Cipcigan egyenlített és Istvánfy rugja a győztes goalt (11-ből.)

Petorsani CAMP-AMTE 3:1 (0:0) Az aradi munkás csapat vereségét a gyenge bírónak köszönhetette, ki két játékosát Zsákot és a kapust kiállította. A goalokat Kiminich (2) és Licker azaz Stoffa löették. **Biró: Schusztar. Kisszeremiklós ATE II—Banatul 2:2 (1:1)** Tóth az ATE, míg Békési és Stuchlik a Banatul goal szerzői. **Biró: Burdán.**

Arad Halkoah—Viktoria 3:1 (1:0). Másodosztályu bajnoki. **Targu-Mures-Brasov 2:0 (1:0)** Brasovban lejátszott mérkőzés mindvégig fair volt. Goallövők Csatt a 7 percben, melyet a második félidő végén Kertész II. kettőre szaporít. **Ciuj. CFR-MuresKAC 0:0.** A mérkőzés botrányba fullt, mivel a CFR a második félidő 30 percében a közönség tüntetése mellett levonult. A mérkőzésen inkább a KAC volt fölényben. **Oradea-Mare: Viktoria-NAC 2:1 (0:1)** A vezetést a NAC szerzi meg Palkó révén, melyet szünet után Cipcigan egyenlített és Istvánfy rugja a győztes goalt (11-ből.)

Petorsani CAMP-AMTE 3:1 (0:0) Az aradi munkás csapat vereségét a gyenge bírónak köszönhetette, ki két játékosát Zsákot és a kapust kiállította. A goalokat Kiminich (2) és Licker azaz Stoffa löették. **Biró: Schusztar. Kisszeremiklós ATE II—Banatul 2:2 (1:1)** Tóth az ATE, míg Békési és Stuchlik a Banatul goal szerzői. **Biró: Burdán.**

Petorsani CAMP-AMTE 3:1 (0:0) Az aradi munkás csapat vereségét a gyenge bírónak köszönhetette, ki két játékosát Zsákot és a kapust kiállította. A goalokat Kiminich (2) és Licker azaz Stoffa löették. **Biró: Schusztar. Kisszeremiklós ATE II—Banatul 2:2 (1:1)** Tóth az ATE, míg Békési és Stuchlik a Banatul goal szerzői. **Biró: Burdán.**

Három rekord Clujon.

A cluj KAC országos versenye, dacára a gyenge mezőnyöknek négy új országos rekordot eredményezett. Részletes eredmények:

Handicap számok: 800 m.: 1. Hegyi (Nv. Törekvés) 2 p. 06.6 mp. 20 m. előny. 2. Wild (CAUP) előny nélkül. 3. Nagy (AAC) 15 m. előny. — 5000 m.: 1. Wild II. (CAUP) 17 p. 39.8 mp. 2. Sárdy (CAUP) mindkettő előny nélkül. 3. Morar (KKASE) 25 m. előny. Súlydobás: 1. Dávid (KAC) 12.15 m. előny nélkül. 2. Welser (KAC) 11.65 m., 3 m. előny. 3. Barabás (CAUP) 11.48. 2 m. előny. — Távugrás: 1. Spitzer (CAUP) 634 cm., 35 cm. előny. 2. Barabás (CAUP) 607 cm. előny nélkül. 3. Biró (KAC) 599 cm., 40 cm. előny.

Juniór szám: Gerelydobás: 1. Korom (CAUP) 34.25 m. 2. Fetter (KAC) 33.35 m. 3. Rotár (KKASE).

Senior számok. 100 m.: 1. Péter (KAC) 11 mp., orsz. rek. beállítva. 2. Szabó (KAC). 3. Biró (KAC) 200 m. 1. Péter (KAC) 22.7 mp. orsz. rek. 2. Spitzer (CAMP). 3. Erdei (AAC). 400 m. 1. Korom

(CAMP) 54.8 mp. 2. Kormos (KAC). 3. Spitzer (CAMP). 1500 m. 1. Kabát (AAC) 4 p. 19.8 mp. orsz. rek. 2. Wild (CAMP). 3. Hegyi (Nv. Törekvés). 200 m. gátfutás: 1. Barabás (CAMP) 30.2 mp. 2. Welser (KAC). 3. Rotár (KKASE). 4x100 m. staféta: 1. (KAC) (Szabó, Biró, Kormos, Péter) 46.2 mp. orsz. rek. 2. CAMP. 3. KAC footballstaféta. — 1000 m. staféta: 1. KAC (Biró, Szabó, Péter, Kormos) 2 p. 11 mp. orsz. rek. 2. AAC. 3. CAMP. Magasugrás: 1. Péter (KAC) 170 cm. 2. Barabás (CAMP) 160 cm. Rudmagasugrás: 1. Barabás (CAMP) 301 cm. 2. Fetter (KAC) 293 cm. Diszkoszvetés: 1. Dávid (KAC) 40.10 m. 2. Péter (KAC) 33.80 m. 3. Barabás (CAMP) 29.20 m.

O Aradiak győzelme az oradeamare-i tenniszversenyen. Oradea-mare (Nagyváradról) jelentik: Napról-napra fokozottabb érdeklődés nyilvánul meg a NAC nemzetközi tenniszversenyén. Az elődöntő mérkőzések állandó meglepetése Fiedler Márta aradi tenniszbajnoknő stílusa játéka és nagyszerű rutinja. Az aradiak a döntő-mérkőzéseken a következő eredményeket érték el: Férfi egyes: Tanczos—Bunea 6:1, 6:3. Dörner—Arató 6:2, 6:2. Dr. Lupu—Staub 6:1, 6:1. Dörner—dr. Orosz 6:2, 6:3. Máthé—Lupu Romulus 6:0, 6:3. Báró Bohus—Keller 6:4, 6:0. Dr. Lupu—Bleyer 6:3, 6:3. Női egyes: Fiedler M.—Martin 8:6, 6:3. Széllné—Horváth 6:0, 6:1. Férfi egyes bajnoki: Dr. Lupu—Christoforato 7—5, 6:1. Női egyes bajnoki: Fiedler—Spiegelné 6:1, 6:0. Férfi páros bajnoki: dr. Grósz, dr. Lupu—Soltész, Csete 3:6, 6:2. Báró Bánhidv, Ujl—Grósz, Kovács 6:4, 6:4. Dr. Grósz, Lupu—Nagy, Bathory 6:3, 6:4. Vegyes páros bajnoki: Lupu—Széllné—Bunea—Bartha 6:2, 6:1.

A döntő mérkőzések eredményei a következők: Női egyes: Széllné—Schlosserné 6:4, 6:3 eredménnyel. A második helyezett Fiedler Mártha—Domokos Dua. Férfi párosban Kelemen—Göncz budapesti bajnokok dr. Lupu Györggyel és Dörner Lászlóval állottak szemben, eredmény 6:0, 6:1, 6:8, 6:0. A harmadik helyezettek dr. Grósz—Lupu Romulus, báró Bohus—dr. Harausz. A vegyes páros döntő Aradon játszák le, mert az összes helyezettek aradiak, akik a következők: Dr. Lupu—Széllné — báró Bohus Obetkóné. A női páros a beállott sötétség miatt eldöntetlen maradt. A helyezettek aradiak, így a további mérkőzés Aradon folyik le. Eddigi eredmény: Széllné—Obetkóné, Schlosserné—Fülöpné 6:6.

O Külföldi footballeredmények. A budapesti FTC footballcsapata Bécsben 3:0 arányban győzött a Simmering csaata fölött. Az UTE ugyancsak Bécsben vendégszerepelt, ahol a Wiennával 3:3 eldöntetlen arányban mérkőzött. Nürnbergben a híres prágai Spárta csapata az FC Nürnberg rsapatától 3:2 arányban vereséget szenvedett. Norvégpingben játszották le a finn-norvég válogatottak mérkőzését, amelyet 2:0 arányban a finnországi válogatott nyert meg. — Tegnap kezdődtek meg a budapesti II. osztályu footballmérkőzések, amelyeknek eredményei a következők: 33 FC—UTSE 2:2. MAC—Föv. Tornakör 2:2. Ek-

szerez—Postás 1:0, BAK—UMTE 2:0. Husos—EMTK 1:0, KTE—KAOE 1:0, TTC—ETC 4:2.

O Nemzetközi uszóversenyek Németországban. Berlinből táviratozzák: Az SC Charlottenburg nemzetközi uszóversenyén sok kiváló külföldi uszó vett részt. A főbb eredmények: a 100 méteres uszásban a p. 6 mp. alatt Houben győzött. 2. Carr (Ausztrália), 3. Porrit (Uizeland.) 200 méteren első Carr 2 p. 18 mp. Houben nem indult. 1000 méteren 1. Peltzer (München) 12 p. 30.3 mp. Német rekord!

Az Aradi Atletikai Club aug. 31-én országos atletikai versenyt rendez, az ország összes neves atletáinak részvételével. A versenyt labdarugó mérkőzés követi az AMTF és az AAC csapatai között.

Ha a jó pénz — „rossz.”

Szokatlan incidens az ineni állomáson.

(Saját tudósítónktól.) Különös incidens játszódott le péntek este a borosjenői állomáson. A Csermő felé induló vonatra akart felszállni két uriember, aki a brádi vonattal érkezett és egy kisfiút küldtek a forgalmi tisztviselőhöz jegyért. A tisztviselő megnézte a pénzt, kijelentette, hogy nem jó és visszakiültte a fiút. Ekkor a két uriember, aki két környékből jegyző volt, megkérdezte a tisztviselőt, hogy miért rossz a pénz. Az okát a tisztviselő nem mondotta meg, hanem megtagadta a jegyadást, mire a két uriember jegy nélkül felszállt a vonatra. A tisztviselő ezt meglátta, kirohant az irodából és gorombáskodni kezdett a két jegyzővel. Kölcsönös szóbeli inzultusok hangzottak el és a tisztviselő kijelentette, hogy a vonat nem megy addig tovább, míg a két jegyző le nem száll és jegyzőkönyvet nem vesznek fel az esetről. A tisztviselő eme elhárító zását még Gruber állomásfőnök intervenciójára sem változtatott. Hiába igazolta magát a két jegyző Markutz József és Isztim Demeter, akik környékbeli falvak jegyzői voltak. A vonat állt, az utasok pedig zugolódtak. Közben a tisztviselő kérésére kiküldtek két csendőrt, akik megállapították, hogy a pénz, amellyel jegyet akartak váltani, jó. A tisztviselő erre felszállt a vonatra és személyesen adta át a jegyeket. A vonat a jegyzőkönyv elkészítéséig azonban nem engedte tovább. Végre Markutz leszállt néhány másik utassal, felvették a jegyzőkönyvet és a vonat kilenc óra helyett tízenkettőkor elindult a borosjenői állomásról.

A JÓRA fontos mindenkinek! Először külföldi országok legjobb gyártmányú K A P H A T O K: **C S Á K Y.** cégnél Aradon, a város-házával szembeni épületben.

Tizenöt évi kényszermunkára ítélték a gyilkos rajzoló.

Ma volt a főtárgyalása Weinberger Gyula bűnügyének — Izgalmak a bűnösség megállapítása körül.

(Saját tudósítónktól.) Nagyarányu érdeklődés előzte meg városzerte Weinberger Gyula építészeti rajzoló mai főtárgyalását. Weinberger a múlt év augusztus havában rohamkésél megölte szerelmesét, Fuchs Ferencét, majd ugyanazzal a rohamkésél öngyilkos akart lenni és melleszúrta magát. Fuchs Ferencné néhány perc múlva meghalt. Weinberger Ferenc életben maradt s a szerelmes rajzolóknak ma kellett számot adnia a törvény előtt tetteért. A mai főtárgyalást a törvényszék nagy esküdszéki termében tartották meg és a hatalmas terem már a kora reggeli órákban zsufolásig megtelt kíváncsi hallgatósággal.

Megkezdik a tárgyalást.

Kilenc óra előtt kezdődött meg a főtárgyalás. A büntető tanács dr. Ursu János elnökből, Satiurescu és Radu Pascu bírákból állott, a vádat Ghitta ügyész képviselte. Halotti csend uralkodott a teremben, amikor a fegyveres őr elővezte az elegánsan öltözött, sápadt és görnyedten járó Weinberger Gyulát. A bíróság megállapította, hogy a főbb tanúk jelen vannak, majd megkezdődött a kihallgatása.

Vall a szerelmes rajzoló.

Weinberger elmondotta, hogy 1921-ben ismerkedett meg Fuchs Ferencével, aki egy jóbarátja felesége volt. Bensőséges viszony fejlődött ki közöttük és a rajzoló halálosan szerelmes lett az asszonyba, aki viszonzta érzelmét. Viszonyuk akkor sem szakadt meg, amikor a fiatalember Bucarestben kapott állást. Állandó levelezés volt közöttük és Weinberger havonta meglátogatta szerelmesét. Augusztus első napjaiban levelet kapott Fuchsnétől, hogy nem bírja így tovább az életét, férje mindent sejt és rosszul bánik vele. Hazajött és tényleg látta, hogy Fuchs, ha nem is tud mindent, de sejt a valót. A férj akkor is kérte a rajzoló, hogy ne keresse fel többet házukat. Weinberger levelet írt az asszonynak és kérte, hogy látogassa meg zsigmondházi lakásán. Másnap az asszony tényleg el is ment a fiatalember lakására. Ott még egyet értés volt közöttük és az asszony újból emlegette, hogy fél attól, hogy férje megtud mindent.

Hogy történt a tragédia.

Szombaton a gyilkosság napján Weinberger felkereste Fuchst az Astra-gyárban és megkérdezte, igaz-e a hír, hogy el kell hagynia Romániát. Rövid beszélgetés után két vendéglőbe hajtattott és nagyobb mennyiségű pálinkát ivott, majd Fuchsek lakására ment. Az asszony szemrehányásokkal fogadta szerelmesét s azzal vádolta, hogy cserben akarja hagyni. Weinberger tagadta ezt az állítást és csakhamar veszekedés fejlődött ki a pár között. Ekkor Fuchsné rászólt: „Hagyja el a lakásomat.”

Itt egy pillanatra elhallgatott a vádlott... sápadt arcán szinte látszott, hogy gondolataiban vé-

gigéll azt a néhány irtózatoss pillanatot, amely szerelmesének életébe került.

— Tovább nem emlékezem. Tovább nem tudom mi történt, nagyságos elnök ur. Hogy elkecserecsében mit műveltem, azt már a kórházban mondták meg, mielőtt kihallgattak, — mondja Weinberger lassan. — A részletekről semmit sem tudok.

Ursu táblabíró kérdésére kijelentette, hogy nem tudja, hogyan került hozzá a kés. Ott kellett lennie a konyhában, ahol a gyilkosság történt. Ursu táblabíró ekkor emlékeztette a fiatalembert a rendőrség előtt tett vallomására, a hol bevallotta, hogy magával vitte a kést az asszony lakására. Ezt a vallomást a vizsgálóbíró előtt megváltoztatta, és kijelentette, hogy a kés a lakásban volt. Felkapta és az asszony szívébe ütötte. A bíróság előtt most megint másként vall a késről. Weinberger kijelentette, hogy önkívületi állapotban volt, amikor a rendőrség kihallgatta, mostani vallomása az igazság. A fiatalember még kijelentette, hogy nem is gondolt arra, hogy bekövetkezhet az a borzalmas eset és ezzel kihallgatása véget ért. Weinberger kihallgatása után tíz perc szünet következett. A tíz percből félóra is lett, míg újból kezdetét vette a főtárgyalás.

A tanúkihallgatások.

A tanúkihallgatások következtek. Elsősorban a közelben lakó Petrisor György cipészt hallgatták ki, aki elmondta, hogy a gyilkosság napján két óra után látta Weinbergert Fuchsnéhoz menni, három óra után sikoltozásokat hallott, mire Fuchsné lakására rohant. Az asszony ott feküdt az előszoba padlóján, Weinberger a konyha padlóján, mellében a törrel. Második tanu Tóth Józsefné volt, a meggyilkolt nővére. Elmondta, hogy Weinberger Fuchsnének szóló levelet az ő címére küldötte és huga ott vette át azokat. A gyilkosság előtt Fuchsné részére levelet kapott, amelyben a fiatal ember felszólította, hogy az összes nekiírt leveleit huszonnégy órán belül küldje vissza. A nap meglátogatta huga, akinek átadta a levelet. Az asszony össze tépte és kijelentette:

— Ferit nem hagynom el, mert most is szeretem! (Ezt férjére értette.)

Dr. Zeiner Gusztáv védő erre kérdést intézett Tóthnéhoz, hogy volt-e szó arról, hogy Fuchsné elvált férjétől és Weinbergerhez megy feleségül; Tóthné bevallotta, hogy beszélgetés közben igenis volt erről szó. A bíróság ezután felfüggesztette a tárgyalást délután három óráig.

Terhelő vallomások

Délután az első fontosabb tanu Lőrincz András, a meggyilkolt 14 éves kislánya volt; vallomásából kitért, hogy Weinberger igyekezett eltávolítani hazáról, hogy az anyjával egyedül maradhasson. Először elküldötte egy levéllel, majd amikor visszajött, dinnyéért küld-

te el. Alig tett néhány lépést, a mikor visszahívták azzal hogy szerencsétlenség történt: anyja ekkor már haldokolva feküdt. Ursu táblabíró kérdésére határozottan kijelenti a fiu, hogy a gyilkos eszköz nem az ő tulajdonuk és azt sohasem látta. Szembesítették a kislít Weinbergerrrel; mindketten megmaradtak állításuk mellett. Ezután Lőrincz Jankát hallgatták ki, a meggyilkolt nővérét, aki Fuchsnéval egy lakásban lakott. Elsősorban a vizsgálóbíró előtt tett vallomásának megsemmisítését kérte, mert akkor — mint mondtotta — nagy zavarban volt. Majd elmondotta, hogy Weinberger két évig járt a házhoz, neki be is vallotta, hogy szereti az asszonyt. Lőrincz Jolán kijelentette akkor, hogy huga sohasem lesz Weinbergeré, mire a fiatal ember így válaszolt volna:

— Akkor megölöm!

A késre vonatkozólag azt vallja, hogy a kés ne volt Fuchsnéé. Újabb szembesítés következett, amely alatt Weinberger megmaradt az előző állítása mellett. Plugar György köcsis, aki Weinbergert utóljára vitte Fuchsnéhoz, azt vallotta, hogy a fiatal ember ittas volt, amikor szerelmeséhez érkezett. Virág György közsörüs kihallgatása következett, aki vallomását azzal kezdte, hogy megvádolta Tasch Miklós borbélyt a vádlott sógorát, hogy meg akarta őt vesztegetni. Ugy mondja, hogy Tasch egy izben feikereste és kijelentette, mindent megad neki, a mit követel, ha a bíróság előtt azt vallja, hogy a gyilkos kést ő csinálta Fuchsnének karból. Tasch Miklós ezzel szemben azt állítja, hogy Virág ajánkozott tanuságtételre — ezer lejért. Szembesítésnél a két tanu összeveszett és csak Ursu táblabíró erélyes közbelépése állította helyre a rendet. Virág és Tasch ellenkező vallomásai következtében a bíróság visszavonult tanácskozársra és néhány perces megbeszélés után Taschnak ítélte az esküt.

A következő tanu Taschné fiatal urasszony, a vádlott nővére. Megtörtén áll a vizsgálóbíró elé. Az elnök tudomására adja, hogy a büntetőtörvény értelmében, mint vérrokonnak jogában áll a tanuvallomása megtagadni, kívánságára azonban kihallgatja a bíróság. Taschné nem kíván vallani.

„Becsületes keresztény ember vagyok.”

Egy tipikus magyar ember áll ezután a bíróság elé. Tóth Antal a nevem — mondja — és mikor az elnök figyelmezteti, hogy csak a tiszta igazat vallja, bátran felel: becsületes keresztény ember vagyok. Elmondja, hogy ez év februárjában felkereste Taschné, a vádlott nővére, aki elmondotta neki, hogy az a kés, amelynek gazdáját a nyomozás folyamán nem lelletett megállapítani, az ő tulajdona és öccse a végzetes tett elkövetése előtt néhány órával vette magához. Ez volt a tárgyalás során a döntő vallomás annak megállapításánál, hogy előre megfontolt gyilkosság, vagy hirtelen felindulásból elkövetett emberölés történt-e. Legutóljára Fuchs Ferenc Astra-gyári tisztviselőt, a meggyilkolt nő férjét hallgatták ki a törvényszék. Csak egy kérdést ad fel neki Ursu elnök.

— Ismeri-e azt a kést, amelyvel feleségét meggyilkolták? Az elnök felmutatja a véres gyilkoló eszközt. Fuchs határozottan felel:

— Nem és biztosan állíthatom, hogy sohasem volt a feleségem tulajdona.

Fuchs rendkívül komolyan viselkedik, Mélyen lenézi egykori vetélytársát, a vádlottak padján összehuzódva, lehorgasztott fővel túl Weinbergert. Egészen fiatal ember és második férje volt a meggyilkolt asszonynak. Még mindig gyászol, fekete nyakkendő és sötét ruha van rajta.

Ursu dr. táblabíró, főtárgyalást elnök felolvasta a láttelelet felvevő dr. Bradean főorvos jegyzőkönyvét, majd a vizsgálatot befejeztesnek nyilvánítja és megesketi a tanukat.

A perbeszéd.

A perbeszédet következtek. Gitta Agoston királyi ügyész rövid, tartalmas vádbeszédben gyilkossággal vádolja Weinberger Gyulát, amelyet előre megfontolt szándékkal követett el. Szigorú és példás büntetést kér a vádlott-ra, mert nem lát enyhitő körülményt fennforogni. Dr. Zeiner Gusztáv ügyvéd védő, terjedelmes védőbeszédében igyekszik bizonyítani védenca ártatlanságát. Leiki motívumokat, hirtelen felindulást, beszámíthatatlan állapotot, a vádlott ittas voltát és a büntetlen előéletet hozza fel a vádlott védelmére és a legenyhébb büntetés alkalmazását kéri.

Weinberger Gyulát illeti meg egyszer a szó:

— Szánom-bánom tettemet, — mondja — ami olyan nagyon borzalmas volt, de amire nem vagyok képes visszaemlékezni. Enyhe büntetést kérek.

A bíróság ezután tanácskozársra vonult vissza. A tárgyalótermet zsufolásig megtöltő közönség felfokozott izgalommal várja az ítélet kihirdetését. A gyilkos iránt szánalom nyilvánul meg. A terem lassanként besötétedik, és a lámpákat meggyújtják. Fél nyolc órakor megjelenik a bíróság. A nagy láрма egy pillanat alatt elül, halotti csöndben várja a közönség az elnököt.

Az ítélet.

A bíróság szándékos gyilkosság büntetésében bűnösnek találta Weinberger Gyulát és az enyhitő körülmények figyelembe vétele mellett tizenöt évi kényszermunkára ítélte. Tíz hónapi vizsgálati fogáságot kitöltőtnek vett a bíróság. Gitta ügyész az ítéletben megnyugszik, dr. Zeiner védő a minősítést megfellebbezi és a büntetés enyhítése érdekében is fellebbezést jelent be. Weinberger Gyula mondja ki a tárgyaláson az utolsó szót szomoruan elcsukló hangon:

— Fellebbezek ! . . .

A terem közönségén egy hosszú sóhaj vonul végig. Weinbergert az izgalmas tárgyalás minden jelenetét nagy figyelemmel kísérő, szánakozó, sajnálkozó publikum sorfala között vezet vissza cellájába egy fogházor.

Olson csak
STRASSER
divatruházában vásárolhat A r a d o n,
a Lutheránus templommal szemben.

HIREK

A titokzatos

rubintcsillag

Szombaton este a Mars bolygó szomszédságba jutott a Földdel. Az a néhány millió kilométer, ami a két égitestet elválasztotta egymástól, olyan csekélység a tudós csillagászok és egyéb látcsőtulajdonosok előtt, hogy számításba sem jöhet. Az embereket ezen az éjszakán nem érdekelték a világtörténelem háborukat előidéző békekonzferenciái, sem a sok rosszat tevő jóvátételi bizottságok, hanem kíváncsián vagy aggodalommal figyelték a szomszédot, amely mint egy rubintékszer csillogott az égboltozaton. Száz meg százezer látcső irányult a ragyogó csillag felé és a látcsövek mögött táguló pupillákkal figyelték a Marsban esetleg megnyilvánuló életet. Az uccákon és tereken magánobszervatóriumok létesültek és a látcsövekkel figyelők ajkait csodálkozó kiáltások hagyták el: — 'Látom a csatornákat! Mások meg fényjeleket vettek észre. Voltak, akik az újságokban olvasott holdakat is látták, sőt egy aradi bankember állítása szerint a Marslakók Morse-jelekkel adták az ő tudtára a lej kurzusát a Marsra. A Mars pedig a csillagászok által előirt időt betartva, másodpercnyi pontossággal marsolt tovább a világűrben. Vajjon a szomszédba került bolygó lakói felhasználták-e a bedvező alkalmat és figyelték-e a földön történeteket? Ha igen, nem fordították-e meg látcsöveiket, hogy mirtől távolabb lássák a Földet? ...

— Világkörüli repülő ünneplése. Párisból táviratozzák: Pelletier Doisy világkörüli francia repülő ma visszaérkezett Marseillesbe. A francia repülőt ünnepélyes körülmények között és nagy lelkesedéssel fogadták.

— Elkészült utlevelek. Az aradi államrendőrség utlevélosztályán a következők vehetik át utleveleiket: Reinhart Julia, Domokos László, Domokos Julia, Boldor Helén, Borovszky Ede, Várady János, Adam György, Böhm Cecill, Heller Ágoston, Lantos József, Zelinger Ilona, Komner Ilona, dr. Polónyi Jenő, Tesits Lenke, Vierz Anna, Veress Gyula, Nagy Emilia, Dunajec Mihály, Mikos Alfrédné, Princz Mór, Rezik Jenő, Gell Mátyás, Bokor Lajos, Hollander Olga, Bokor Mária, Feltérvary Géza, Kőműves József, Kenderessy Ferdinánd, Mikes Márton és Törökfalvy Lajos.

Új királysirokat fedeztek fel Egyiptomban.

Ezer évvel idősebbek mint Tutankamen sirja. — Amerikai bankár finanszírozza az ásatásokat.

Párisból jelentik: A Newyork Herald legutóbbi száma szenzációs hírt közöl. A híradás szerint egyiptomi archeologusoknak sikerült Tutankhamon sirja mellett három újabb és eddig még ismeretlen királysirt felfedezni. A tudósokat a Tutankhamon sirtjében talált ókori feljegyzések vezették ezekre a nyomokra és az eddigi megállapítások szerint az újonnan felfedezett királysirtok ezer évvel idősebbek Tutankhamon sirtjánál. Már akadt is vállalkozó Harold Kelsey, chicagói bankár személyében, aki az egyiptomi hatóságok beleegyezésével na-

gyobb pénzüsszegeket bocsát rendelkezésre a királysirtok feltárásiára. Az ásatások mintegy százezer dollárba kerülnek, amit a chicagói bankár Chicagóban akar előteremteni. Az egyiptomi archeologusok körében az a vélemény, hogy a három újonnan felfedezett királysirt még sokkal értékesebb kincseket rejt, mint Tutankhamon. Az egyiptomi kormány olyan megállapodást kötött a chicagói bankárral, hogy a napvilágra kerülő kincsek nagyrésze Egyiptomban marad. Tudományos körökben óriási izgalmat keltett a newyorki lap híradása.

— Eljegyzés. Forróncsi Forró Ferenc eljegyezte Jakubovits Emma urleányt. (Minden külön értesítés helyett.)

— Tűz Arad megyében. A szokodori csendőrség jelentette az aradi királyi ügyészségnek, hogy Indra Demeter, szokodori lakos háza kigyulladt és leégett. A kár meghaladja a 140.000 lejt. A tűz keletkezésének okát a csendőrség kutatja.

— Fülöp Magda zeneművészeti főiskolai végzettséggel hegedűórákat ad szeptember 1-től. Bővebben „Derby“ címűzetben Arad, Piata Avram Iancu.

— Találtak egy pár arany kézelőgombot. Igazolt tulajdonosa átveheti az aradi államrendőrségen, az első emelet 7. számú szobában.

— Orvosi hírek. Dr. Antal György, a budapesti egyetemi bőr és nemibőrtani klinika v. orvosa hazaérkezett. Ismét rendel Arad, Bul. Carol (Erzsébet-körut) 56.

— Tovább játszik a cirkusz. Mint ismeretes, az Aradon működő cirkusz ponyvasátrát a szombat esti szélvihar megrongálta. A szélvihar lecsendesedése után a cirkusz személynete azonnal hozzáfogott a sátor rendbehhozásához és megerősítéséhez s e munkájuk teljes mértékben sikerült is úgy, hogy a vasárnapi előadásokat zavartalanul megtarthaták és a további előadások is teljesen biztosítva vannak.

— Csempészéssel vádolt vendégloői alkalmazott. Megirtuk, hogy Ritter Dániel aradi lakost letartóztatták s a hadbíróság elé állították azal a váddal, hogy személyeket csempészett át a határon. Itt közöljük, hogy Ritter Dániel nem tulajdonosa, hanem alkalmazottja a Vadember-vendéglőnek.

— Béreljen Kerpel könyvtárában

— Az esperantisták fontos ügyek megbeszélésére kéretnek a „Iosif Vulcan“ iskolai hivatalos helyiségébe kedd este 8 órakor. Vezetőség,

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Vendégjátékok az aradi színházban

Baló Elemér az „Árnyhalász“-ban és a „Tanítónő“-ben.

Szombaton és vasárnap este Baló Elemér, a kitünő budapesti színművész vendégszerepelt az aradi nyári színházban. Az első estém legjobb szerepében, az „Árnyhalász“-ban, amelyet annak idején ő vitt sikerre Budapesten, lépett fel. Rendkívül érdekes alakítása ezuttal is sok és megérdemelt tapsot aratott. Elmélyedő és gondolkodó színész, aki szerepeinek problémáit megérti és a színpadon hamisítatlan életet ad. A „Tanítónő“ tanítója is értékes alakítás volt, amely szintén szép sikert hozott Baló számára. A két előadás vendége volt még Kálmán Sári, az Aradról Budapestre szerződött színművész, aki különösen a Tanítónőben volt nagyszerű. A tanítónő szenvedéseit és karakterét kitünően rajzolta meg. Földes Mihály volt a harmadik vendég, aki az „Árnyhalász“ fivérében és a „Tanítónő“ ifjabb Nagy Istvánjában tett tanúságot értékes színészi kvalitásairól. A vasárnap esti előadás bevezetése képen dr. Krenner Miklós tartalmas és érdekes beszédben méltatta a most elhunyt Bródy Sándor munkásságát. Az előadásokat zsúfolt nézőtér nézte végig. (b. l.)

* Az aradi nyári színpad műsora. (Utolsó előadások.) Csütörtök: A vén gazember. Földes Mihály fellépésével. Szombat: Tosca. Róna Dezső

bucsufellépte. Vasárnap: Antonia. Horváth Micivel a címszerepben. A színpadon Kónya Jancsi zenekara muzsikál.

* A kéthónapos színházi szünet előtt még három előadást rendez a színtársulat csütörtökön, szombaton és vasárnap. Csütörtökön a megkapóan bájos Mikszáth-darabot, A vén gazember-t ismétlik meg elsőrangú szereposztásban. Szombaton lesz a színiévad utolsó operaelőadása a Tosca színrehozatalával tartja meg bucsufelléptét Róna Dezső. A színpad kapui vasárnap az Antonia-val zárulnak be. Lengyel Menyhért kitünő vigjátékának címszerepét a több oldalról megnyilvánult óhajnak engedve, Horváth Mici játsza ezuttal is és az est érdekességét növeli, hogy a színpadon Kónya Jancsi, a népszerű vendégigány muzsikál teljes zenekarával.

Kétnapos pótigazolások

Angel dr. kedden és szerdán még igazolja az állampolgárságért jelentkezőket.

(Saját tudósítónktól.) Az állam polgárságok igazolásával járó munkálatok serényen folynak az aradi városházán. Az eddig közel huszezer benyújtott kérvény címzése számos tisztviselőt foglalkoztat és legalább még nyolc napot vesz igénybe a végleges lajstrom összeállítása. Dr. Angel István polgármester — mint ismeretes — betegsége miatt a meghosszabbított igazoltatási határidő utolsó napján nem állhatott a közönség rendelkezésére. Dr. Róbu János főpolgármester, annak idején kijelentette, hogy a közönség hibáján kívül elmaradt igazoltatási napot, dr. Angel felgyógyulása után pótolja. A polgármester állapota ma annyira javult, hogy kedden és szerdán ismét a közönség rendelkezésére áll és ezen a két napon teljesen befejezi az állampolgársági igazoltatásokat. Dr. Angel István polgármester kijelentette a Közlöny munkatársának, hogy további meghosszabbításról szó sem lehet és aki a kitűzött két nap alatt kérvényét be nem nyújtja, az kénytelen lesz állampolgárságáért az igazságügyi fórumhoz fordulni. Az így benyújtott kérvényeket az összes előirt okmányokkal fel kell szerelni és elintézésük hónapokat sőt éveket vehet igénybe.

Apolló színház

A szerelem tragédiája

I. rész ma kedden utoljára az APOLLOBAN.

Főszerepben: MIA MAY, EMIL JANINGS, ERIKA GLÄSSNER.

Uránia színház

Még kedden és szerdán

DADDY

a kis vándormuzsikussal JACKIE COOGANNAL a csodagyermekkel a főszerepben.

LEGUJABB

Leverték az arab lázadást Transjordániában.

Jeruzsálemből táviratozzák: Ma hivatalos jelentést adtak ki arról, hogy a Transjordániában keletkezett arab lázadást az angol csapatok teljesen elfojtották és a tartományt a lázadóktól teljesen megtisztították. Azok a községek is, amelyeket a lázadók kerítettek ha-

talmukba, ismét az angol katonaság birtokában vannak. A hivatalos jelentés szerint az arabok mint egy 1000 halottat és sebesülteket vesztettek a harcok során és az angol csapatok a harcoló arab lázadók közül kétszázat foglyul ejtettek.

Förster-Schulze Henrik — kiadatási fogságban

Budapestről jelentik: A Förster-ügyben érdekes fordulat állott be. A vizsgálóbíró nem rendelte el Förster letartóztatását, hanem az ügyet a törvényszékhez tette át, amelynek

titelőtanácsa ma délután Förster Henrik ellen hat heti időtartamra ugynevezett kiadatási fogságot rendelt el, mely idő alatt lefolytatják a kiadatási eljárást.

KÖZGAZDASÁG

Zürichben 2.47.50, Párisban 8.75 a lej kurzusa

HELYI VALUTAÁRAK. (Augusztus 25.) Francia frank 12.40, svájci frank 40, dollár 208, dinár 2.50, szokol 6.30, lira 9.90, angol font 990. **Kifizetések:** Budapest 355, Bécs 335, Prága 6.34, Zürich 39.85, Milano 10.50, London 9.58, Páris 11.75, Newyork 209, Belgrád 2.65.

ZÜRICHI NYITÁS. (Augusztus 25.) Amsterdam 206.75, Newyork 533.75, London 2396, Páris 28.62, Milano 23.56, Prága 16, Budapest 0.0069.50, Belgrád 6.55, **Bucuresti 2.47.50**, Varsó 1.02.50, Bécs 0.0075.25.

ZÜRICHI ZÁRAT. (Augusztus 25.) Amsterdam 206.75, Newyork 534, London 2397, Páris 28.70, Milano 23.57, Prága 16, Budapest 0.0069.50, Belgrád 6.55, **Bucuresti 2.47.50**, Varsó 0.0004.102.50, Bécs 0.0075.25.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Augusztus 25.) **Kifizetések:** Pá-

ris 11.58, London 9.58, Newyork 212, Milano 9.54, Zürich 40, Bécs 0.0030.50, Prága 6.42. **Valuták:** Angol font 960, francia frank 11.75 svájci frank 40, lira 950, dinár 2.60, dollár 2.10, osztrák korona 0.0030, magyar korona 0.0028, szokol 6.25.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE ZÁRLAT. (Augusztus 25.) Magy. Hítel 565.000, Osztrák Hítel 190 ezer, Salgó 570.000, Ganz Danubius 2.800.000, Kőszén 2.975.000, Szlavonia 81.000, Kereskedelmi Bank 1.230.000, Schlick 56.500, Csáky 13.250, Ofa 520.000, Hazai Takarékok 3.600.000.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS JEGYZÉSEI. (Augusztus 25.) Belgrád 946—954, **Bucuresti 357—360**, London 345000—347000, Milano 3390—3410, Newyork 76890—77290, Páris 4130—4160, Prága 2303—2315, Bécs 108.80—108.90.

MOTI

xx Ma, kedden utoljára vetíti az aradi Apolló a „Szerlem tragédiája” című filmremek első részét. A leghitebb mozzinészek: Mia May, Emil Janings és Erika Glassner a főszereplői az Apolló mozgószínház filmszenzációjának, amely az utóbbi évek legszebb filmje. Grót Moaret meggyilkolták és a grófnő egy ismeretlenre. Rabatinra tereli a gyanút, de később beleszeret a gyanúsítottba és maga is vád alá kerül. Felmentik, de családja megtagadja és kisleányát elszakítják tőle. A nagy szabású film első része keddig marad az Apolló műsorán.

xx Szerlem tragédiája második részét szerdától szombatig vetíti az Apolló mozgószínház.

xx Még ma, kedden és holnap szerdán vetíti az aradi Uránia Daddy, a kis vándormuzsikusként című hét felvonásos kalandos filmet, amelynek Jackie Coogan, a csodagyermek a főszereplője. Daddy szülei elválnak, a kis gyermeket az anya neveli, aki nem sokára meghal és Daddy egyedül marad. Viszontagságos van

dorut következnek, tele regényes, hangulatos jelenetekkel. Végül megtalálja apját, aki szegény zenetanítóból híres művész lett és Daddy viszontagságai véget érnek.

xx Jön az élő céltábla (Körbékörbe) Alfonz Frylanddal.

xx Közkívánatra „A kis rongyos”-vetíti még ma este utoljára az aradi Marosparti mozgószínház. Zsufolt házak előtt került eddig bemutatásra ez a végtelenül bájos film, amely méltán kapta a szezon legkedvesebb filmje elnevezést. A megkapóan finom történet nagyszerű főszereplői: a szép Muzsnay Bella, a rendkívül kedves és bájos Jatzkó Cia, valamint a kitűnő és elegáns Vándory Gusztáv nagyban hozzájárulnak a páratlan sikerhez. A kis rongyos, egy elveszett kisleány, aki megnyeri mindenkinek a szeretetét és sok érdekes kalandon és kedves epizódon keresztül jut vissza a szerető édesanya karjaiba. Az előadás kezdete pont 9 órakor.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Cluj II. Országos Mintavásár

augusztus 31
szept. 15

Vaskereskedelmi Rt. Satu-Mare bejelentette részvételét a kolozsvári mintavásárra. Kiállítási hely: I. udvar.

Unio Sapkagyar, Satu-Mare bejelentette részvételét a kolozsvári mintavásárra. Kiállítási hely: II. em. 14.

Mártonffy Testvérek szücsök szőrmeggyárúháza és szücsipartelepe Cluj, bejelentette részvételét a kolozsvári mintavásárra. Kiállítási hely: II. em. 16.

Industria Romana de Tesaturi Imprimarie S. A. Medias részt vesz a mintavásáron. Kiállítási hely: B. I. em. 27.

Vitrometan Glasshütten Werke A. G. Medias, kiállítja a kolozsvári mintavásáron gyártmányait. Kiállítási hely: B. I. 28.

Mártonffy Testvérek szücsök szőrmeggyárúháza és szücsipartelepe Cluj, tisztelettel meghívja t. o. vevőit és az érdeklődőket szenzációs mintáruik kiállítására a clujai mintavásáron. Kiállítási hely: II. em. 16.

Déry Lajos szücsesemester, Cluj tisztelettel meghívja t. vevőit a clujai mintavásáron megrendezett kiállítására. Kiállítási hely: II. em. 17.

Lang, Rosenthal et Palmhart ügygyároskereskedés Brassov tisztelettel meghívja t. vevőit a clujai mintavásáron megrendezett kiállítására. Kiállítási hely: B. I. em. 28.

Mezősségi Iparvállalat Ghiris tisztelettel meghívja t. vevőit és az érdeklődőket a clujai mintavásáron megrendezett kiállítására. — Kiállítási hely: C. pavilon 49.

(Mintavásári Propaganda Iroda)

NYILTTER.

E rovat alatt közölték nem vállalunk felelősséget.

Nyilatkozat.

Az ellenem nyilvánosan elkövetett rágalmozás szerzője Fülöp János volt silindiai jegyző, aki törvénysértésért le is volt tartóztatva. Egy ízben még megrágalmozott állam elleni propagandával, de a fejlemény alaptalansága folytán az ügyességi 3073—1924. szám alatt az eljárást beszüntette. Ellene a bűnvádi feljelentést ma megtettem. Arad, 1924. augusztus 25.

Barthos Ferenc,
szalámi gyáros.

NYILATKOZAT.

A Timisoarán megjelenő „Bánati Közlöny” és az Aradon megjelenő „Arad Közlöny” két cikkben foglalkoznak az intézetünk és a „Timisiana” között folyamatban levő fu-

zióval, mely cikkek tartalma nem egyezik a való tényekkel, amelyekben többek között az állítatik, hogy intézetünk Lindner Armin vezérigazgató ur igazgatása alatt sokat veszített volna előbbi pozíciójából s ma nem volna képes a fokozott gazdasági követelményeknek megfelelni, hogy intézetünk ép Lindner igazgatósága alatt egy tizedragu vidéki kis pénzintézetet nivórára süllyedt volna, amelynek ma már életkérdés egy más nagy pénzintézettel kapcsolatot találni és hogy a fuzió tárgyalások mindeddig nem vezettek eredményre.

Igazgatóságunk f. évi augusztus hó 21-én tartott igazgatósági ülésén foglalkozván e két cikkel, megállapítja, — ami egyébként köztudomású, — hogy intézetünk ép atól az időtől kezdve, hogy az igazgatóságunk által ezen állásra meghívott és megválasztott Lindner direktor a takarékpénztár vezetését átvette, örvendetes módon fejlődött és prosperált, lévén ma is ép Lindner ur fáradhatatlan és eredményes működése folytán hivatása magaslatán.

Timisoara, 1924. augusztus 21-én.

Dr. Georgevici polgármester, mint a Temesvár Városi Takarékpénztár R. T. igazgatóságának elnöke.

HAJAT VESZEK

Pfeifer János modern hajmunka vállalat, Arad, Str. Marsuetti (v. Kossuth-u.) 34.

Aranyért, ezüstart Reiner József fizet a legtöbbet, óra, ékszer üzlete Aradon, a Lutheránus templom mellett.

Szülők, szállodák és internátusok figyelmébe!

Paplanok

női és iskolás leánykaruhák és kabátok a legolcsóbban

Menczer Oszkár

női és leányka-confekció üzletében kaphatók. Arad, Bul. Reg. Ferdinand 40. (Boros Bóni-tér). 9005

Elsőrendű magolica faju 1 1/2 éves tenyészkanok

kaphatók Holländer Testvérek Cserme (csermői) gazdaságában. Ertekezni lehet, Holländer Miksa aradi Irodájában, Str. Cloaca (Szent László uca) 7. szám.) 4493

Asztalos munka

legolcsóbban készül, úgy burtor, mint épület és javítás

MÓZER Gyula

asztalos műhelyébe, Arad, Str. Oituz 9. (Illés-ucca). 4491

MAYER

ujjonnan átalakított éttermében elsőrendű konyha! Pontos kiszolgálás, olcsó abonoma kapható. Minden szombat este esztrikepaprikás és tureserítés

Eladó malomberendezés

35-ös szívógázmotor 21-es 23-as GANZ hengerek 42 collos kőjárat. Teljes szijazat és összes tartozékaival. — Megtekinthető üzemben. —

Sajtény, Némethy és Tea.

**Különleges gyermekfevételek, női- és férfi portrait, le-
velezőlapok, utlevélképek a legmodernebb kivitelben készülnek** **Bornstein photo-salonjában** **ARAD,**
(új Neuman-ház)

Oszi felöltő és ruha újdonságok **Juliu PLESZ Gyula** központi női és gyermek ruhaáruháza Arad, Str. Col. Pirici 3. (Vörösmarty-u) a színház
legolcsóbb bevásárlási forrása **hátsó bejáratával szemben. Külön angol és francia mértékosztály. Kérem a címre figyelni!**

Czipőkülönlegességek **nagy vá-
lasztékban** **Fratii APPONYI Testvérek** **ARAD, Bulev.**
Reg. Ferd. 13

Apró hirdetések.

**TUDNIVALÓ AZ APRÓHIRDETÉSEK-
RŐL:** Az apróhirdetések díját szavak
szerint számítjuk. — Minden szó hirde-
tési ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasár-
nap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej,
illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel ki-
vánt szavakat aláhúzással kell jelezni.
— Hirdetéseket délután 3 óráig veszünk
fel. — Az apróhirdetéseket előre kell
fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10
szóig hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej.

Levelezés.

„SZERETNÉM, HA SZERETNENÉK”
jellegű levél van az Aradi Közlöny ki-
adójában.

Házasság.

JÓMEGJELÉNÉSŰ 30 éves férfi szeret-
ne megismerkedni házassá-
góllyal ki való békességben és szeretet-
ben élni. Leveleket „Megértés” jelige
alatt az Aradi Közlöny kiadójába keres.
4503

Alkalmazás.

KOMOLY, intelligens 25—40 év közötti
mót keresek 3 hónapos és 1½ éves
leánykám mellé vidékre. Cím az Aradi
Közlöny kiadójában. 700

HELYI ügynöknek és utazónak alkal-
mas intelligens, bevezetett szakembert
keres fűszernagykereskedés: ajánla-
tok „Mercur” jellegű az Aradi Közlöny
kiadójába intézendők. 4756

ROMÁNUL beszélő egész regátot be-
ütöző urakat keresek nagy konzumcikk
eladására magas jutalék mellett. Garai
Pál, Salmár. 4485

FIATAL fűszerkereskedő segéd állást
keres azonnali belépéssel Cím Irina An-
dor Santana. 4486

GYERMEKSZERETŐ idősebbi nő egy
hároméves kislányhoz felvétetik 1-re.
Német nyelv megkivántatik. Cím Arad
Str. Seclor No. 1. (Háromveréb-ucca)
Fehér-féle mulató. 10111

Lakás.

BUTOROZOTT szoba teljes ellátással
egy vagy két uri embernek kiadó. Cím
az Aradi Közlöny kiadójában. 4501

Vétel és eladás.

AZ IZRAELITA nagytemplomban egy
férfi és női első rendű ülés eladó. Cím
az Aradi Közlöny kiadójában. 4499

FIZENKÉNT személyes esüst evészköz,
férfi nesseser, hímzésék, különböző sza-
lónok, tükrök, interziás consol tükrök,
kredenc, kerti garnitúra, asztalok, fest-
mények, gobelin képek, ékszerek, foto-
lek, szőnyegek, ohaslon terítők, csillárok,
diasztárgyak, kis hermelin boa, férfi lát-
esővek, stb. eladók. Arad, Strada Con-
sistoriului (Bathány-ucca) 12. szám, I.
em. jobb. 1000

HARISNYA még mindig a régi olcsó árban és **BOGYO A.** Arad, Str. Em-
jó minőségben szereshető bel nescu 13. szám
Minden színben cőrna, fátol, főr és pamut minőségben, 20 lejtől 148 lejig. Férfi és gyermek harisnyák 18 lejtől,
gyermek szvetterek 90 lejtől. — Mól jumperok és jumper pamutok, rövidárúk stb. nagy választékban. 4458

**Szőnyegek, sezlontakarók,
asztal-ágygarnitúrák a leg-
jutányosabban beszerezhetők:** **Lissem Sándor** **confectió és női-
divat üzletében**
Arad Piata A. lencu
(Szabadság-tér) 2.

ELADO egy iparművészeti iskolában
készült tölgyfa ebédlő-berendezés, va-
lamint egy komplett kőrifsa háló, szin-
tén művészi, lőszőr-matracca, garantált
féregmentes és egy 4x5 méteres smyr-
na-szőnyeg, gyönyörű színű és mintájú
Ezen kívül egy konyhaberendezés. —
Kaufmann Chisineu. 4487

PERZSA és egyéb szőnyegek, butoro-
kat, antik tárgyakat, ezüstneműt, fehér-
neműt, kézmunkát, festményeket, dísz-
tárgyakat bizományba veszek. Arad,
Strada Consistoriului 12. (Bathány-uc-
ca.) I. em. jobb. 1000

DOMBORNOMÁSŰ névjegyek, levél-
papírok minden papírüzletben beszerez-
hetők. 4352

PALINKAŰST 250 literes komplett eladó.
Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4715

TELJES Biedermayer hálószoba eladó.
Zádor si Co. Arad Bulev. Carol I. No.
32. 128

REUMA szesz, kitűnően bevált szer-
köszvény, csusz idegzsába, stb. ellen.
Dr. Földes gyógyszerár Arad. 54

Ezüst tárgyakért

ékszerekért, törmelék arany
és ezüstért, műfogakért
igen magas árakat fizet
KUN JÓZSEF ékszerész Arad,
Bulv. Regina Maria

MUZSAY RUIAI
A LEGJOBBAK!

Ingatlan.

KURTICSI uton 2 háztelek olcsón eladó
Drosnyák acsev palota. 4476

HEGYALJAN 10 percre villamos megál-
lótól 4 kat. hold szőlő kőrival és teljes
felszereléssel eladó. Cím az Aradi Köz-
löny kiadójában. 4566

KISEBBSZERŰ HÁZ, mely áll 3 egy
szoba konyhás lakásból 120.000 Lejért
eladó. Egy szoba, konyha azonnal el-
fogalható. Cím az Aradi Közlöny ki-
adójában. 4502

MAGÁNHÁZ teljesen új, 180□ öl terü-
lettel, 1 udvari 7 mtr. hosszú melléképü-
lettel a Mossóc-telepen 60.000 L. el azonnal
átvehető. **Bettelheim** ügynökség Arad
Piata Imp. Traian (Áttala-tér) 1. I. em.
4733

MODERN emeletes belvárosi bérház
elfoglalható 4 földszintes, fürdőszobás
stb. lakással, szép nagy kerttel eladó.
Bettelheim ügynökség Arad Piata Imp.
Traian (Áttala-tér) 1. I. em. 4731

FÖLDSZINTES zárt folyósós 3 szoba.
fürdőszobás stb. ház a Theodor Giontea
(Pöltenberg-uccában) eladó és átvehető
Bettelheim ügynökség Arad Piata Imp.
Traian (Áttala-tér) 1. I. em. 4372

Üzletek.

JOFORGÁLMU hentes és mészáros üz-
let kivándorlás miatt rövidesen átado.
Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalá-
ban. 4770

EGY jó forgalmu kocsmna lakással, pin-
cével és istállóval 80.000 Lejért eladó.
Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4495

Oktatás.

ZONGORAORÁKAT adók kezdőknek
és haladóknak. Arad Str. Baritiu (Rá-
kőczy-u) 29 4479

Ellátás.

NÉMET uricsalád iskolás gyermekeket
teljes ellátással előnyös feltétel mellett
váltat, esetleg zongora tanítás és usz-
nálattal Arad Strada Doamna. Balassa
(Purgly Lajosné-u. 180). 4474

KETTŐ vagy négy iskolás fiu vagy le-
ány teljes ellátással felvétetnek. Cím:
Wallinger hirdetőjében Arad. 15083

KÉT középiskolai tanuló fiu vagy leány
teljes ellátásra felvétetik. Cím Sándor
hírlapirodában Arad. 10111

Különféle.

ÁLULIROTT kérelemmel fordul támog-
gatásért a jószívű közönséghez. 2
apro gyermek atyja kőrük 1000 egy-
tűdővészen a legsúlyosabb anyagi
gondok között fekszik, ő maga állás
nélkül, a román nyelv nem tudása vé-
gett. Szíves támogatást kérek Rétháty
Jenő Arad, Str. Vasile Stroescu (Teleky
ucca) 57. sz. alá juttatni. 500

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan
és pontosan elsajátítható állandó varró-
és szabászati tanfolyam Arad, Strada
Eminescu 6. II. em. 2348

EZERJÓFŰ GYOMORELIXIR. páratlan
hatású szer gyomor- és bélbántalmak,
étvágytalanság, hányinger, felfuvttság,
emésztési zavaroknál. Ovakodjunk ha-
sonló nevű és kiállítású hamisításoktól.
Dr. Földes gyógyszerár. Arad. 2905

Belvárosi magánház

november 1-re elfoglalható 2 szoba,
előszobás lakással, gazdasági ud-
varral, 300.000 Lejért E L A D Ó.
Megbizott „Uranul” iroda Arad, főpostá-
val szemben. 16048

Gazdálkodók figyelmébe!

Külvárosi tanya, 1200 □ öl telek-
kel, nagy istálló, nagy sertésöl,
jubistálló, kert és nagy udvarral,
3 szobás urilakással, áron alul,
störögösen e l a d ó. — Megbizott:
„Uranul” iroda, Arad, főpostával szemben

Magánház

a belvárosban, elfoglalható 3
szobás lakással, nagy udvar,
hatalmas gyümölcsöskerttel
370.000 Lejért eladó. Megbizott
Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Üzleteladás.

Vidéki megyei központi város-
ban részvénytársaságüzletei-
vel felhagyván, eladóvá teszi:

textil- és bősosztályainak

összes raktáron levő áruit jutá-
nyos áron, kedvező fizetési fel-
tétel mellett, akár egy tétel-
ben, akár több nagy tételben.
A bősosztály főtéri üzlethelyi-
ségének és a raktárnak komplett,
modern oo oo oo oo

berendezései,

valamint irodai berendezések,
pénzszekrények stb. szintén el-
adók. — A bősosztályi üzlet-
helyiség és raktár oo oo

bérlete

egy évre átruházható, további
időre tulajdonossal létesíthető
megállapodás. oo oo oo

Cím: **RADIO RECLAMA ROMANA**
S. A.-nál, CLUI. 4484

MEGÉRKEZETT elsőrendű rózsaburgonya

viszonteladóknek 400.— lej mm-ként

Fischnél

ARAD, Piata Catedraiei 7. (Tőkölly-tér)

Mig a készlet tart, új transporthordók

és különféle méretű kisebb új-
hordók, jutányos áron eladók.

Schul Benő

Arad, Str. Georgehe Lázár (Simonyi) 6

A világhírű Escamillo duett eredeti spanyol és apacs **az aradi Központi Barban.**
láncproductiói

Kerékpárok ujak **külső és belső gummik,** valamint az összes szerelési cik-
és használtak, **kek a legolcsóbban beszerezhetők** **Schwartz műszerésznél,** Arad, Str.
Brancovici